

І СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Стратегічне управління в публічній сфері
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького. Кафедра управління
Розробник(и)	Мирошніченко Юлія Олександрівна, доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти; НРК – 7 рівень; QF-LLL – 6 рівень; FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	5-8 семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 48 годин становить контактна робота з викладачем (16 години лекцій, 32 години практичних занять), 102 години становить самостійна робота, атестація
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення дисциплін: «Теорія управління і адміністрування», «Основи теорії систем і системного аналізу»
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни «Стратегічне управління в публічній сфері» є формування загальнокультурних, соціальних, комунікативних, наукових та професійних компетентностей студентів у сфері стратегічного управління в органах публічної влади. Студенти отримають систематизовані знання з теоретичних і методологічних основ прийняття стратегічних рішень в умовах	

неповноти інформації і постійних змін зовнішнього середовища, сформують практичні навички сучасного стратегічного управління у публічній сфері. Крім того, студенти ознайомляться з управлінськими інструментами : стратегія, стратегічні плани, проекти та програми у публічній сфері.

4. Зміст навчальної дисципліни

Програма курсу складається з 8 тем, які передбачають ознайомлення студентів з процесом здійснення стратегічного управління на загальнодержавному, регіональному та галузевому рівнях, зокрема, висвітлення її специфіки у галузі публічного управління.

Теоретичним підґрунтям курсу «Стратегічне управління в публічній сфері» є загальна теорія стратегічного управління, законодавчі та нормативні акти України, матеріали міжнародних та національних громадських організацій.

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи стратегічного управління у публічній сфері.

Тема 1. Загальна характеристика стратегічного управління.

Загальна характеристика стратегічного управління. Концепція стратегічного управління. Об'єкти та суб'єкти стратегічного управління. Функції стратегічного управління. Принципи стратегічного управління.

Тема 2. Процес стратегічного управління і стратегічне бачення в публічному секторі.

Стратегічне бачення. Місія. Особливості стратегічного управління в публічній сфері. Стратегічне управління та державне стратегічне управління. Процес стратегічного управління і стратегічне бачення в публічному секторі. Етапи стратегічного управління.

Тема 3. Стратегічний аналіз в публічному управлінні.

Стратегічні альтернативи і умови реалізації стратегії. Можливі критерії вибору альтернативних рішень. Етапи реалізації стратегії й рівні стратегічних змін. Інструменти реалізації стратегії. Поняття, сутність, зміст і методологічні принципи проведення стратегічного аналізу. Науково-методичні основи стратегічного аналізу. Цілі й інструменти аналізу зовнішнього середовища. Цілі й основні методи стратегічного аналізу внутрішнього середовища.

Тема 4. Стратегічне планування на різних рівнях публічного управління.

Роль стратегічного планування в системі стратегічного управління і його основні характеристики. Поняття, сутність і переваги стратегічного планування. Принципи планування. Методологія стратегічного планування. Процес та логіка стратегічного планування і його елементи. Поняття стратегічного планування на загальнодержавному рівні. Особливості стратегічного планування на галузевому рівні та місцевому рівнях. Узгодження стратегічного планування на загальнодержавному, галузевому, регіональному й місцевому рівнях. Планування стратегічного розвитку в умовах змін. Причини супротиву стратегічним змінам.

Розділ 2. Практичні аспекти вироблення та реалізації стратегій в публічній сфері.

Тема 5. Міжнародний досвід стратегічного управління в публічній сфері.

Загальна модель державного стратегічного планування. Особливості стратегічного планування в Сполучених Штатах Америки. Стратегічне планування в Європейському Союзі. Вітчизняний (історичний та сучасний) досвід стратегічного планування.

Тема 6. Технології вироблення стратегій в публічному управлінні.

Практичні аспекти формування стратегічних державних документів. Нормативні основи розроблення стратегічних документів. Сучасний стан стратегічного управління в Україні. Застосування методів стратегічного управління.

Тема 7. Оцінювання стратегічного управління.

Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління. Оцінювання стратегічного управління. Поняття оцінювання. Оцінювання процесу стратегічного управління. Оцінювання державних стратегій і програм. Оцінювання процесу формування державної політики.

Тема 8. Реалізація стратегій в публічному управлінні.

Бар'єри реалізації стратегій. Прогнозування як необхідна функція стратегічного управління. Фінансово-економічні аспекти реалізації стратегічних планів, програм, проектів. Перспективи розвитку стратегічного управління в Україні. Проблеми стратегічного управління в Україні. Концепція модернізації стратегічного управління в Україні. Шляхи впровадження концепції модернізації стратегічного управління в Україні.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН 1.	Вміти розробляти стратегічні плани у публічній сфері, визначати стратегічні цілі, формулювати стратегічне бачення вирішення суспільних проблем розвитку.
РН 2.	Володіти методологією та методами наукового дослідження, наукового обґрунтування стратегій розвитку публічної сфери (або її складової).

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ПРН 1	Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
ПРН 3	Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою.
ПРН 4	Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.
ПРН 5	Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
ПРН 6	Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.
ПРН 8	Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень
ПРН 9	Знати основи електронного урядування.

ПРН 10	Уміти користуватися системою електронного документообігу.
ПРН 11	Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.
ПРН 12	Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.
ПРН 13	Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.
ПРН 14	Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.
ПРН 15	Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.
ПРН 16	Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), практичні заняття (ПЗ) та самостійне вивчення (СРС):

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи стратегічного управління у публічній сфері.

Тема 1.

Л 1. Загальна характеристика стратегічного управління.

Загальна характеристика стратегічного управління. Концепція стратегічного управління. Об'єкти та суб'єкти стратегічного управління. Функції стратегічного управління. Принципи стратегічного управління.

СРС 1. Еволюція стратегічного управління у публічній сфері.

ПЗ 1-2. Модель міста Дж. Форрестера. Кейс-завдання.

Тема 2.

Л 2. Процес стратегічного управління і стратегічне бачення в публічному секторі.

Стратегічне бачення. Місія. Особливості стратегічного управління в публічній сфері. Стратегічне управління та державне стратегічне управління. Процес стратегічного управління і стратегічне бачення в публічному секторі. Етапи стратегічного управління.

СРС 2. Сучасні філософські та теоретичні засади публічного управління. Особливості стратегічного: мислення, спільноти, знання ментальності.

ПЗ 3-4. Аналіз бачення та логотипів міст України. Порівняння з європейськими містами (робота в міні-групах з попередньою самостійною/груповою підготовкою, презентація результатів).

Тема 3.

Л 3. Стратегічний аналіз в публічному управлінні.

Стратегічні альтернативи і умови реалізації стратегії. Можливі критерії вибору

альтернативних рішень. Етапи реалізації стратегії й рівні стратегічних змін. Інструменти реалізації стратегії. Поняття, сутність, зміст і методологічні принципи проведення стратегічного аналізу. Науково-методичні основи стратегічного аналізу. Цілі й інструменти аналізу зовнішнього середовища. Цілі й основні методи стратегічного аналізу внутрішнього середовища.

СРС 3. Методи групування об'єктів у стратегічному аналізі. Методи прогнозування в стратегічному аналізі.

ПЗ 5-6. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища методом PEST-аналізу, SWOT-аналізу країни, регіону, міста (робота в міні-групах з попередньою самостійною/груповою підготовкою, презентація результатів).

Тема 4.

Л 4. Стратегічне планування на різних рівнях публічного управління.

Роль стратегічного планування в системі стратегічного управління і його основні характеристики. Поняття, сутність і переваги стратегічного планування. Принципи планування. Методологія стратегічного планування. Процес та логіка стратегічного планування і його елементи. Поняття стратегічного планування на загальнодержавному рівні. Особливості стратегічного планування на галузевому рівні та місцевому рівнях. Узгодження стратегічного планування на загальнодержавному, галузевому, регіональному й місцевому рівнях. Планування стратегічного розвитку в умовах змін. Причини супротиву стратегічним змінам.

СРС 4. Зміст процесу управління змінами, ролі стратегії і планування. Механізми, методи та інструменти стратегічного планування та управління змінами. Внутрішні і зовнішні зв'язки в управлінні змінами.

ПЗ 7-8. Побудова матриці стратегічного планування. Базові моделі стратегічного планування: модель Гарвардської школи бізнесу, модель Ансоффа, модель Г. Стейнера, контур стратегічного планування, модель стратегічного управління Девіда, модель стратегічного управління Томпсона. Портфельний аналіз. Тестування з теоретичного матеріалу Л1-Л4.

Розділ 2. Практичні аспекти вироблення та реалізації стратегій в публічній сфері.

Тема 5.

Л 5. Міжнародний досвід стратегічного управління в публічній сфері.

Загальна модель державного стратегічного планування. Особливості стратегічного планування в Сполучених Штатах Америки. Стратегічне планування в Європейському Союзі. Вітчизняний (історичний та сучасний) досвід стратегічного планування.

СРС 5. Актуальні питання реалізації процесів реформування місцевого самоврядування. Реалізація функціональної концепції реформування місцевого управління в країнах ЄС.

ПЗ 9-10. Практика стратегічного планування в зарубіжних містах (робота в міні-групах з попередньою самостійною/груповою підготовкою, презентація результатів). Моніторинг соціально-економічного розвитку міст світу Global Urban Observatory and Statistics.

Тема 6.

Л 6. Технології вироблення стратегій в публічному управлінні.

Практичні аспекти формування стратегічних державних документів. Нормативні основи розроблення стратегічних документів. Сучасний стан стратегічного управління в Україні. Застосування методів стратегічного управління.

СРС 6. Процес розробки стратегічного плану центральних органів виконавчої влади. Класифікація прогнозних та програмних документів за змістом та періодом планування.

ПЗ 11-12. Аналіз стратегічних документів України. SIGMA «Принципи державного управління», Public Administration Reform Strategy of Ukraine through 2021. Математичні моделі міських процесів. Методи стратегічного управління. Інтерактивна дискусія.

Тема 7.

Л 7. Оцінювання стратегічного управління.

Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління. Оцінювання стратегічного управління. Поняття оцінювання. Оцінювання процесу стратегічного управління. Оцінювання державних стратегій і програм. Оцінювання процесу формування державної політики.

СРС 7. Процес моніторингу. Класифікація та визначення показників (індикаторів). Моніторинг і контроль: встановлення ефективності стратегічного управління.

ПЗ 13-14. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного управління. Аналіз статистичних баз даних (Державна служба статистики України, World bank, Footprintcalculator та ін.). Оцінювання державних стратегій і програм. групові та індивідуальні завдання.

Тема 8.

Л 8. Реалізація стратегій в публічному управлінні.

Бар'єри реалізації стратегій. Прогнозування як необхідна функція стратегічного управління. Фінансово-економічні аспекти реалізації стратегічних планів, програм, проектів. Перспективи розвитку стратегічного управління в Україні. Проблеми стратегічного управління в Україні. Концепція модернізації стратегічного управління в Україні. Шляхи впровадження концепції модернізації стратегічного управління в Україні.

СРС 8. Стратегічне та проектно-орієнтоване управління в публічній сфері. Стратегічне управління та цілі стійкого розвитку.

ПЗ 15-16. Проблеми та нові можливості управління суспільними змінами. Стійкий розвиток та ЦСР. Інтерактивна дискусія. Тестування з теоретичного матеріалу Л5-Л8.

7.2 Види навчальної діяльності

НД 1. Підготовка до практичних занять з використанням опорного мультимедіа-конспекту.

НД 2. Презентація індивідуальної та групової самопідготовки до практичних занять.

НД 3. Проектне дослідження з питань стратегічного управління у публічній сфері.

НД 4. Написання поточних контролів та контролів підсумкового сумативного оцінювання.

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1. Інтерактивні лекції, лекції-обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання, власні мобільні засоби);

МН2. Практичні заняття (інтерактивні дискусії, індивідуальна та групова форма роботи, використання електронних засобів навчання, тестування через GoSoapBox: Student Response System);

МН3. Практико-орієнтоване навчання (запрошення практиків та експертів зі стратегічного управління у публічній сфері).

Лекції надають студентам можливість акумулювати та використовувати свої знання та розуміння базових принципів стратегічного управління у публічній сфері (РН 1, РН 2). *Практичні заняття* та дискусії дозволяють формувати навички із розробки стратегічних планів у публічній сфері, визначення стратегічних цілей, формулювати стратегічного бачення вирішення суспільних проблем розвитку (РН 1). Крім того, практичні завдання дозволяють студентам оволодіти методологією та методами наукового дослідження, наукового обґрунтування стратегій розвитку публічної сфери (або її складової) (РН 2). *Самостійна робота студента* передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка здійснюється як під час аудиторних, поза аудиторних занять без участі викладача так і під його керівництвом.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв та трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової шкали. Під час проведення контрольних заходів використовується 100-бальна шкала оцінювання з можливістю переведення в інші:

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання	
Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінки систематичності та активності роботи студента на лекційних та практичних заняттях (М1), виконання індивідуальних та групових дослідницьких завдань (М2), письмових опитувань (тестування – ПЗ 8, ПЗ 16) (М3), оцінки виконання підсумкового контролю (М4).	
9.3 Методи сумативного оцінювання	
Оцінка студента формується таким чином: СО1 : систематичність і активність роботи на лекційних та практичних заняттях – мах 8 б. (лекції) + мах 16 б. (практичні заняття). СО1 мах (24 б.) СО2 : тематичні тестування (ПЗ 8, ПЗ 16) – мах 8 б.; СО3 : виконання дослідницьких завдань у міні-групах (ПЗ 1-ПЗ 7, ПЗ 9-ПЗ 15) – мах 28 б.; СО4 : виконання підсумкового контролю – 40 б.	
Форма підсумкового контролю – ПМК.	
10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
10.1 Засоби навчання	Навчальний процес потребує використання мультимедіа (ЗН 1)
10.2 Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	<p><i>Основна література.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи публічного адміністрування [Текст] : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун [та ін.] ; за заг ред. Н.П. Матюхіної. – Х. : Право, 2018. – 172 с. 2. Сич, Є. М. Стратегічний аналіз [Текст] : навч.-метод. посіб. / Є. М. Сич, О. В. Пилипенко, М. С. Стасишен. – К. : Каравела, 2016. – 304 с. 3. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. – К. : КНУКіМ, 2016. – 167 с. <p><i>Допоміжна література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в публічному управлінні : Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко // Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. - К. : ВПЦ АМУ, 2010. – С. 71-73. 5. Poster et al., (2010) Strategic management research in the public sector: A review, synthesis, and future directions. The American Review of Public Administration, 40(5): 522-545.

6. Гевко О.Б., Шведа Н.М. Стратегічне управління: Навчальний посібник. Для студентів усіх форм навчання напряму 6.030601 «Менеджмент» / Гевко О.Б., Шведа Н.М. – Тернопіль ФОП Паляниця В. А., 2016. – 152 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті.

7. Інституціоналізація публічного управління в Україні : наук.-аналіт. доп. / за заг. ред. М. М. Білинської, О. М. Петрос. – Київ : НАДУ, 2019. – 210 с.

<http://academy.gov.ua/pages/dop/198/files/e760811a-c4bb-42dd-a5e1-cf33f3571d2f.pdf>

8. Paul Joyce (2015) Strategic Management in the Public Sector. 1st Edition

<https://books.google.com.ua/books?id=o0yhBgAAQBAJ&pg=PA140&lpg=PA140&dq=%22Strategic+management+research+in+the+public+sector%22&source=bl&ots=17awmGh9cs&sig=ACfU3U07PqZGx6Fjc->

[wvLid7MmzorAqsdA&hl=ru&sa=X&ved=2ahUKEwj11uX1g6LnAhXBrIsKHXcSBQIQ6AEwCXoECAoQAQ#v=onepage&q=%22Strategic%20management%20research%20in%20the%20public%20sector%22&f=false](https://books.google.com.ua/books?id=o0yhBgAAQBAJ&pg=PA140&lpg=PA140&dq=%22Strategic+management+research+in+the+public+sector%22&source=bl&ots=17awmGh9cs&sig=ACfU3U07PqZGx6Fjc-wvLid7MmzorAqsdA&hl=ru&sa=X&ved=2ahUKEwj11uX1g6LnAhXBrIsKHXcSBQIQ6AEwCXoECAoQAQ#v=onepage&q=%22Strategic%20management%20research%20in%20the%20public%20sector%22&f=false)

II ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Т е м а	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні, годин	Лаборато рні, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивід. завдання, годин (із обсягу СРС)
<i>Тема 1. Загальна характеристика стратегічного управління.</i>	18	2	4		12	
<i>Тема 2. Процес стратегічного управління і стратегічне бачення в публічному секторі.</i>	18	2	4		12	
<i>Тема 3. Стратегічний аналіз в публічному управлінні.</i>	18	2	4		12	
<i>Тема 4. Стратегічне планування на різних рівнях публічного управління.</i>	18	2	4		12	
<i>Тема 5. Міжнародний досвід стратегічного управління в публічній сфері.</i>	18	2	4		12	
<i>Тема 6. Технології вироблення стратегій в публічному управлінні.</i>	20	2	4		14	
<i>Тема 7. Оцінювання стратегічного управління.</i>	20	2	4		14	
<i>Тема 8. Реалізація стратегій в публічному управлінні.</i>	20	2	4		14	
Всього з навчальної дисципліни за денною формою навчання	150	16	32	-	102	-

Додаток 1**Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання**

Програмні компетентності / результати навчання	Результат навчання за дисципліною	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПРН 1	РН1.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 3	РН2.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2 М3
ПРН 4	РН3.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 5	РН1.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 6	РН1.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 8	РН2.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 9	РН1.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 10	РН4.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 11	РН1.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 12	РН2.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2 М3
ПРН 13	РН1.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2

ПРН 14	РН2.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 15	РН1.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2
ПРН 16	РН2.	Л, ПЗ	НД 1 НД 2 НД 3	МН1 МН2 МН3	ЗН 1	М1 М2